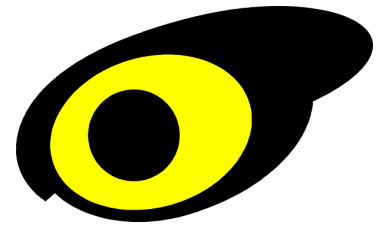

Stichting **STONE** Steenuilenoverleg Nederland

Jaarverslag 2021

foto: Pascal Stroeken

JAARVERSLAG 2021

Inhoud

<i>STONE</i>	-	2
<i>Organisatie 2021</i>	-	2
<i>Onderzoek & bescherming</i>	-	4
<i>Communicatie & publiciteit</i>	-	5
<i>Publicaties</i>	-	6

STONE

Doelstelling STONE

“De belangenbehartiging van de steenuil in het algemeen en het bevorderen van het onderzoek en de bescherming van de steenuil in het bijzonder.”

Missie STONE

STONE is het Nederlandse platform voor het uitwisselen van kennis en informatie ter bevordering van de bescherming van en het onderzoek naar de Steenuil.

Algemeen en organisatie

STONE Steenuilenoverleg Nederland is opgericht op 8 maart 1997. STONE is een landelijke werkgroep die steenuilenbescherming en -onderzoek coördineert, stimuleert en faciliteert. Daartoe wordt samengewerkt met relevante binnen- en buitenlandse, professionele en vrijwilligersorganisaties.

Sinds 14 januari 2000 is STONE een stichting. STONE is een vrijwilligersorganisatie, zonder betaalde krachten. De werkzaamheden worden landelijk aangestuurd en gecoördineerd door het bestuur. STONE houdt geen kantoor; de bestuursleden werken vanuit huis waardoor de organisatiekosten minimaal zijn. De bestuursleden ontvangen geen vergoeding, maar krijgen hun (reis)kosten vergoed.

Er is binnen Nederland een groot netwerk van vele honderden steenuilvrijwilligers die veelal via lokale en regionale werkgroepen mede onder de vlag van STONE hun activiteiten ontplooiën. Dit netwerk is de basis voor bescherming en onderzoek. STONE beschouwt de ondersteuning en het behoud van het netwerk als een belangrijke taak.

Organisatie 2021

Bestuur

Het bestuur bestond in 2021 uit drie leden.

Bestuurssamenstelling 1-1-2021

Ronald van Harxen – voorzitter
Pascal Stroeken – secretaris
Theo Boudewijn – penningmeester

Bestuurssamenstelling 31-12-2021

Ronald van Harxen – voorzitter
Pascal Stroeken – secretaris
Theo Boudewijn – penningmeester

In 2021 werd op het administratieve vlak ondersteunend werk verricht door (oud-bestuurslid) Joep van de Laar en Mary-Anne Verhoofstad. Zij verzorgden de administratie van de abonnees van het tijdschrift *Uilen*.

Het bestuur heeft in 2021 intensief overleg gevoerd via mailverkeer en enkele (digitale) vergaderingen.

Regiostructuur

Sinds 2004 is er een landelijk dekkend netwerk van STONE-regiocontactpersonen (RC's). De RC's vervullen in de dagelijkse praktijk de voorpostfunctie in de regio en regelen allerlei STONE-gerelateerde zaken, zoals verzoeken om ondersteuning en het beantwoorden van vragen uit de regio.

jaarverslag 2021

Daarnaast zijn de RC's een klankbord voor het landelijke bestuur. In voorkomende gevallen zijn de RC's door het bestuur geraadpleegd of gevraagd om ondersteuning met allerhande praktische zaken.

In 2021 hebben bestuur en RC's tweemaal, in februari en september, in Culemborg vergaderd (en deels hybride online) over uiteenlopende onderwerpen.

Veel RC's zijn inmiddels al jarenlang in functie. In 2021 werden de regio's vertegenwoordigd door:

Friesland	Henk van den Berg
Groningen	Jan van 't Hoff
Drenthe	Erwin Bruulsema
West-Overijssel	vacant (via Twente)
Twente	Albert Stevens
Noord-Holland	Ellen de Bruin
Utrecht	Johan Tuls
Achterhoek-Liemers	Bert Kwakkel
Veluwe	Geert van Dijk
Betuwe	Frans Jacobs
Zuid-Holland	Michel Kuijpers
Zeeland	Alex de Smet
Brabant	Joost Nijkamp en Brabants Landschap
Limburg	Geco Visscher

Begunstigers

De bescheiden toename van het aantal begunstigers die in voorgaande jaren werd geconstateerd heeft ook in 2021 een vervolg gekregen. Op 31 december 2021 stonden 553 personen als betalend begunstiger geregistreerd. Dat is per saldo een flinke stijging ten opzichte van 2020 (470). Begunstigers zijn vaak jarenlang trouw aan STONE.

Financieel

Zie apart gepubliceerd financieel overzicht.

Sinds jaar en dag vormen de jaarlijkse bijdragen van onze begunstigers de

belangrijkste inkomstenbron van STONE. Begunstigers betaalden in 2021 minimaal € 17,50 per kalenderjaar (vanuit buitenland: € 22,50). Daarbij is inbegrepen een abonnement op het tijdschrift *Uilen*. Een toenemend aantal begunstigers maakt gebruik van de mogelijkheid om de begunstigerbijdrage jaarlijks automatisch via incasso te laten innen. Inmiddels heeft een groot deel van de begunstigers een schriftelijke machtiging afgegeven. Gerichte oproepen via e-mails brachten ook in het verslagjaar veel 'slapende' begunstigers ertoe hun jaarbijdrage over te maken. Al met al hebben deze inspanningen de financiële basis van STONE aanzienlijk versterkt.

Het bestuur is erg verheugd met het feit dat vele begunstigers een extra bijdrage hebben overgemaakt bovenop de minimumbijdrage, alsmede dat een aantal forse eenmalige donaties is ontvangen. Uiteraard voelen wij ons hierdoor extra gesteund bij onze activiteiten. De inkomsten uit begunstigerbijdragen stegen hierdoor met ruim 10%. Overigens wordt het grootste deel van de begunstigersbijdragen besteed aan de productie en verzending van *Uilen*.

Ter voldoening aan de regels die gelden voor ANBI-erkende organisaties worden de jaarrekening en balans over 2021 in voorjaar 2022 op de website gepubliceerd.

Vogelbescherming Nederland ondersteunde de werkzaamheden van STONE in 2021 met een bijdrage voor de uitgave van het tijdschrift *Uilen* 11.

Algemeen contactadres

STONE beschikt over een landelijk contactadres (secretariaat). Slagvaardig reageren en handelen is daarbij uitgangspunt. In 2021 zijn met grote regelmaat mails (en soms telefoontjes) van allerlei aard binnengekomen, van onder meer

particulieren en vrijwilligers / steenuilenwerkgroepen, maar ook van overheden en ecologische adviesbureaus. Voor regionaal getinte vragen zijn de RC's de eerste aanspreekpunten.

Samenwerking Nederland

Ook in 2021 werkte STONE voor de realisatie van de doelstellingen structureel samen met diverse professionele organisaties op het gebied van bescherming en onderzoek:

- Vogelbescherming Nederland
- Sovon Vogelonderzoek Nederland
- Vogeltrekstation

Voor de realisatie van het tijdschrift *Uilen* is samengewerkt met andere landelijke uilenwerkgroepen: KWN Kerkuilenwerkgroep Nederland en OWN Oehoewerkgroep Nederland.

Daarnaast zijn, met name door de RC's, frequent contacten onderhouden met lokale en regionale werkgroepen en organisaties.

Samenwerking internationaal

STONE werkt sinds de oprichting van de Steenuilenwerkgroep van Natuurpunt in 2013 samen met deze Vlaamse zusterorganisatie. Ook in Vlaanderen zijn vele vrijwilligers actief met steenuilenbescherming en -onderzoek, en maken onder meer gebruik van de handleiding voor broedbiologische onderzoek die STONE samen met de Vlaamse steenuilenwerkgroep in 2016 heeft uitgegeven. Ieder jaar bezoeken de STONE-bestuursleden de gewestelijke Vlaamse steenuilencontactdag en verzorgen enkele bijdragen, en bezoekt een Vlaamse delegatie de Nederlandse (steen)uilendag.

Onderzoek & bescherming

Reproductieonderzoek

Broedbiologisch of reproductieonderzoek is één van de belangrijkste pijlers van het onderzoek aan steenuilen. De inspanning om zoveel mogelijk nestonderzoekers te stimuleren hun broedgegevens op Sovon-Nestkaart (nationale database) te zetten werpt al vele jaren zijn vruchten af. De trend dat er jaarlijks meer nestkaarten worden ingevuld zette ook in het verslagjaar door. De steenuil behoort hiermee tot een van de best onderzochte broedvogelsoorten in Nederland.

Door de coronacrisis hebben diverse vrijwilligersgroepen er voor gekozen niet op pad te gaan. Dit zal een dip geven in de kwantiteit van het reproductieonderzoek.

De *Handleiding broedbiologisch onderzoek Steenuil* van STONE wordt door veel vrijwilligers als een nuttig hulpmiddel ervaren om de kwaliteit van het reproductieonderzoek te verbeteren.

Verspreidingsonderzoek en trends

STONE werkt nauw samen met Sovon bij onderzoek naar het voorkomen en aantallen steenuilen in Nederland (inventarisatieonderzoek). Eind 2019 (doorlopend in 2020 en 2021) is op initiatief van Sovon en in samenwerking met STONE ingezet op uitbreiding van het aantal steenuilentelgebieden in diverse regio's.

Ringonderzoek

Ringonderzoek draagt in combinatie met reproductieonderzoek in belangrijke mate bij aan de kennis over het functioneren van populaties, zoals demografische processen die ontwikkelingen in de populatieomvang kunnen verklaren. Het ringen van steenuilen is dan ook een belangrijke onderzoekspoot waartoe STONE nauw samenwerkt met het Vogeltrekstation.

Volgend op de in 2019 ingezette inspanningen om te komen tot een nieuwe structuur voor de opleiding, examinering en certificering van steenuilenringers, organiseerde STONE in 1 februari 2019 i.s.m. Vogeltrekstation een bijeenkomst voor de STONE-RC's en enkele steenuilenringers om de mogelijkheden voor een nieuwe opzet van certificering en bijscholing van steenuilenringers te verkennen. Op basis hiervan organiseerde STONE i.s.m. het Vogeltrekstation in voorjaar 2021 twee online certificeringsbijeenkomsten voor steenuilenringers.

Analyses en populatieonderzoek

In 2021 heeft diverse malen overleg plaatsgevonden tussen STONE, Sovon en Vogeltrekstation over de analyses van de reproductie en overleving (ringanalyse) van steenuilen. In voorjaar 2022 worden de resultaten verwacht, waarna een schrijversteam van de genoemde organisaties aan de slag gaat met een artikel voor Limosa en een uitgebreidere rapportage.

Europese Vogelatlas

In december 2020 verscheen de nieuwe Europese vogelatlas (EBBA2: European Breeding Bird Atlas), waarvan de soorttekst over de *Little Owl* is geschreven door de bestuursleden van STONE.

Marterproof steenuilennestkast

De belangstelling voor de constructie om steenmarters uit nestkasten te weren blijft onverminderd groot. Inmiddels worden veel nestkasten in ons land van een speciaal anti-martersluisje voorzien.

Wettelijke bescherming

Regelmatig worden STONE en steenuilenvrijwilligers ingeschakeld voor informatie of hulp bij kwesties waar de wettelijke bescherming van steenuilen aan de orde is (soortenbescherming, sinds 2017 in de Wet natuurbescherming). Het

(vernieuwde) Kennisdocument Steenuil (uitgave van BIJ12.nl), waaraan STONE heeft meegewerkt, wordt in dergelijke kwesties veelvuldig geraadpleegd.

Medio 2019 bleek dat de verplichte sanering van asbestdaken, die was voorzien voor 2024, van de baan is. Toch blijft renovatie en sloop van (kleine) agrarische gebouwen een bedreiging voor de steenuilen omdat geschikte broedgelegenheid hierdoor nog steeds afneemt. De verplichte asbestdaksanering was op verschillende plekken in Nederland de aanzet om bijvoorbeeld via een soortmanagementplan en een generieke ontheffing, de bescherming van gebouwbewonende beschermde soorten ter hand te nemen. Gelukkig worden zulke initiatieven veelal doorgezet ondanks dat de asbestsaneringsplicht is komen te vervallen.

In de komende jaren zal de ontwikkeling van pilots om te komen tot 'soortmanagementplannen' naar verwachting verder gestalte krijgen.

Communicatie & publiciteit

Website steenuil.nl

De website is één van de belangrijkste communicatiemiddelen van STONE. Geïnteresseerden weten hun weg naar de website te vinden. De in 2019 ingezette actualisering en vernieuwing van de website, met ondersteuning van Veluwe-RC Geert van Dijk, is in 2021 voortgezet. Hiermee is de website een actueel en representatief visitekaartje van STONE.

Digitale nieuwsbrief

Iedere geïnteresseerde kan zich gratis abonneren op de digitale nieuwsbrief van STONE. In 2021 stonden circa 1.300 mailadressen op de verzendlijst; dit aantal is al enkele jaren stabiel. De nieuwsbrief is

jaarverslag 2021

daarmee een prima communicatiemiddel waarmee STONE een groot publiek kan bereiken.

De nieuwsbrieven bevatten korte bijdragen over het werk van STONE en over de bescherming van en het onderzoek naar de steenuil. Gedurende het verslagjaar zijn drie nieuwsbrieven verschenen.

Landelijke Uilendag 2021

De voor 9 oktober 2021 geplande Landelijke Uilendag (georganiseerd door de gezamenlijke Nederlandse uilenwerkgroepen) ging vanwege de coronabeperkingen helaas niet door.

Webcam Beleef de Lente

Al sinds de start van Beleef de Lente in 2007 - het webcamproject van Vogelbescherming - is de steenuil van de partij en is STONE hier intensief bij betrokken. Ook in 2021 participeerde STONE in 'team steenuil', dat voor en achter de schermen een bijdrage levert aan het grote succes van de webcams. STONE verzorgde het logboek en de begeleiding. Ook dit jaar werden door een klein team vrijwilligers alle prooien geteld, gecoördineerd door Geert Sterringa.

Net als voorgaande jaren bleken de steenuilen ware publiekslievelingen. Beleef de Lente biedt een prachtig podium om de steenuil en steenuilenbescherming onder de aandacht van een groot publiek te brengen.

Vlaamse steenuilendag 2021

Op 2 oktober 2021 vond nabij Leuven de Vlaamse steenuilendag plaats, waar STONE twee bijdragen heeft verzorgd over het onderzoek in Nederland.

Sovon-dag 2021

Ook de Sovon-dag ging niet door in de vertrouwde fysieke vorm. STONE heeftde

geplande bijdrage over 50 jaar reproductieonderzoek in Nederland online gepresenteerd.

Lezingen, gastlessen e.d.

Normaliter verzorgen bestuursleden en RC's regelmatig lezingen in het hele land. Omdat vrijwel heel het verslagjaar beperkingen kende door de coronamaatregelen zijn vrijwel al deze activiteiten niet doorgegaan. Dat is erg jammer, omdat dergelijke goedbezochte bijeenkomsten prima gelegenheden blijken te zijn om zowel steenuilenbeschermers, erfbewoners en het brede publiek op een laagdrempelige manier te betrekken bij de bescherming van steenuilen.

Publicaties

Tijdschrift Uilen 11

Eind december verscheen het 160 pagina's dikke nummer 11 van jaartijdschrift Uilen (oplage 1.000 stuks). In de tweede week van januari 2022 is het tijdschrift verzonden aan de begunstigers en abonnees.

Uilen is de jaaruitgave van de gezamenlijke Nederlandse uilenwerkgroepen (STONE, KWN Kerkuilenwerkgroep Nederland en OWN Oehoewerkgroep Nederland). De redactie is in handen van STONE (bestuur en Joep van der Laar). Voor de productie van *Uilen* is een projectbijdrage ontvangen van Vogelbescherming Nederland.

STONE-begunstigers ontvangen het tijdschrift gratis. Daarnaast is er de mogelijkheid om een los abonnement te nemen. De abonnementenadministratie en distributie worden verzorgd door STONE.

Webshop

De diverse publicaties van STONE mogen blijvend op grote belangstelling rekenen.

jaarverslag 2021

De bescheiden webshop in de eind 2019 vernieuwde website, waar alle publicaties van STONE besteld kunnen worden (zo lang de voorraad strekt), bleek in een behoefte te voorzien. Met name (oude nummers van) tijdschrift *Uilen* en het in 2019 verschenen boekje *Erfbeesten* werden verkocht.

De brochure Steenuil (oplage 12.000; 2015), die gratis aan erfbewoners wordt uitgedeeld, voorziet in een grote behoefte. De oplage uit 2015 is vrijwel op. In 2020 is gewerkt aan een update voor een herdruk, die in 2021 is verschenen (oplage 3.000).

STONE bedankt alle personen en organisaties waarmee in 2021 is samengewerkt, waaronder:

 Stichting **STONE** Steenuilenoverleg Nederland, 2021

KvK 04060512

rekening NL19 INGB 000 3330852 t.n.v. STONE te Culemborg

Stichting STONE is ANBI-erkend: RSIN-nummer 8187.90.003

secretariaat:

postadres De Kistemaker 12, 1852 GW Heiloo

telefoon 072 533 9511

e-mail stone@steenuil.nl

internet www.steenuil.nl